

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky sa predkladá návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Romana Michelka, Rudolfa Huliaka, Andreja Danka a Adama Lučanského na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 265/2022 Z. z. o vydavateľoch publikácií a o registri v oblasti médií a audiovizie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o publikáciách) (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona opätovne zavádza inštitút „právo na opravu“. Tento inštitút bol pôvodne súčasťou zrušeného zákona č. 167/2008 Z. z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlačový zákon) (ďalej len „tlačový zákon“). Právo na opravu nahrádza v súčasnosti platný inštitút „právo na vyjadrenie“. Jeho opätovné zavedenie do legislatívy je odpoveďou na aktuálnu spoločensko-politickú situáciu s cieľom posilnenia ochrany osobnostných práv fyzických osôb a dobrej povesti právnických osôb pred nepravdivými alebo neúplnými informáciami uvedenými v periodických publikáciách a agentúrnych servisoch. Inštitút práva na opravu vychádza z doterajšej právnej úpravy, avšak predloženým návrhom zákona sa posilňujú atribúty a podmienky uplatnenia tohto inštitútu.

Podľa návrhu zákona je predmetom práva na opravu nepravdivé alebo neúplné skutkové tvrdenie o konkrétnej fyzickej alebo právnickej osobe. Návrh zákona upravuje podmienky, za ktorých môže fyzická alebo právnická osoba žiadať o uverejnenie opravy nepravdivého alebo neúplného skutkového tvrdenia zasahujúceho do cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby alebo do dobrej povesti právnickej osoby. Oproti doterajšej právnej úprave sa upravuje lehota na podanie žiadosti o uverejnenie opravy, a to na osem dní od uverejnenia nepravdivého alebo neúplného skutkového tvrdenia. Návrhom zákona sa skracuje lehota na zverejnenie opravy, ktorú musí vydavateľ periodickej publikácie, prevádzkovateľ spravodajského webového portálu a tlačová agentúra zverejniť bezodkladne, najneskôr do troch dní odo dňa doručenia žiadosti o uverejnenie opravy alebo v inej primeranej lehote, ktorá zodpovedá periodicite vydávania periodickej publikácie, a ktorá nesmie byť dlhšia ako 60 dní odo dňa doručenia žiadosti o opravu.

V navrhovanej úprave práva na opravu sa ponecháva možnosť domáhať sa realizácie tohto práva na súde, a to v prípade, ak vydavateľ periodickej publikácie, prevádzkovateľ spravodajského webového portálu alebo tlačová agentúra neuverejní opravu vôbec, alebo ak nedodržia niektorú z podmienok na jej uverejnenie. Dotknutá osoba si v tomto prípade bude môcť zároveň na súde uplatniť aj právo na primeranú peňažnú náhradu. V prípade súdneho konania, bude mať povinnosť preukázať rozhodujúce skutočnosti vydavateľ periodickej publikácie, prevádzkovateľ spravodajského webového portálu a tlačová agentúra.

Návrhom zákona sa podporuje aj zodpovednosť a transparentnosť periodických publikácií a agentúrnych servisov. Očakáva sa taktiež zvýšenie dôvery verejnosti v médiá, ako aj celkovej kvality poskytovaných informácií.

Opätovné zavedenie práva na opravu do slovenskej legislatívy je žiaducim krokom k zabezpečeniu spravodlivosti a ochrany práv jednotlivcov pred nepravdivými alebo neúplnými informáciami v periodických publikáciách a agentúrnych servisoch. Tento inštitút, podporený medzinárodnými štandardmi a praktickými skúsenosťami z iných demokratických krajín, predstavuje efektívny mechanizmus nápravy a prispieva k zdravému fungovaniu demokratickej spoločnosti.

Návrhom zákona sa taktiež ustanovujú osobitné povinnosti prevádzkovateľa spravodajského webového portálu v súvislosti s umožnením internetových diskusií k zverejneným článkom.

Návrh zákona nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, nemá vplyv na podnikateľské prostredie, nemá vplyv na životné prostredie, ani na informatizáciu spoločnosti. Návrh zákona nemá žiadne sociálne vplyvy, ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu či vplyv na služby verejnej správy pre občana.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, zákonmi, je v súlade s právom Európskej únie a s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky.